

Ваду з-пад крана можна піць?

Да 2020 года Мінск павінен поўнасцю перайсці на падземнае водазабеспячэнне. Вада ў сталіцы і сёння — лепшая ў рэспубліцы і нават на постсавецкім прасторы. Дый наогул там, дзе ёсць цэнтралізаванае водазабеспячэнне, ваду можна спажываць без усялякіх, як сцвярджаюць спецыялісты, апасенняў. Іншая рэч — якасць і бяспека вады там, дзе «цэнтралізацыі» няма, у тых жа калодзежах. Паводле праекта Дзяржаўнай праграмы «Чыстая вада» на 2011—2015 гады, пытанні водазабеспячэння ў аграгарадках і вёсках плануецца вырашыць. Паводле слоў намесніка галоўнага інжынера УП «Мінскводаканал» Наталлі Халадзінскай. 70 працэнтаў вады, падаецца сталічным грамадзянам, — гэта вада падземная, артэзіянская, вышэйшай якасці. Астатні аб'ём падаецца з павярхоўных крыніц пасля дадатковай ачысткі на водаправоднай станцыі, абавязковага хларыравання. Такая падрыхтоўка выклікае пэўныя нараканні ў карыстальнікаў, паколькі псуе смакавыя якасці вады, а таксама ў меншай ступені насычана мінеральнымі солямі.

На сёння толькі 5 з 11 мінскіх водазабораў маюць павышанае ўтрыманне жалеза. Праўда, і выкарыстоўваюцца апошнія досыць абмежавана. Для абсалютнага забеспячэння сталіцы падземнай вадой ужо ў найбліжэйшай будучыні плануецца пабудаваць новыя станцыі з поўным цыклам водападрыхтоўкі. Да новых станцый падразумляюцца больш жорсткія патрабаванні: магчымасць ачысткі вады ад марганцу, укараненне на такіх станцыях абсталявання, якое зробіць увесь цыкл закрытым і выключыць чалавечы фактар.

У цэлым па ўсёй рэспубліцы, дзе ёсць цэнтралізаваная падача вады, за бяспеку апошняй можна не хвалявацца. Бо гэта вада — пітная, у адрозненне ад шэрагу краін дзе вада дзеліцца на пітную і, так бы мовіць, для санітарна-бытавых патрэбаў. На працягу вось ужо некалькіх гадоў у краіне не рэгістраваліся ўспышкі страўнікава-кішачных захворванняў, здольных перадавацца з вадой. Гэта можа сведчыць не аб адсутнасці аварыйных сітуацый у водаканальнай сістэме ў прынцыпе (што і з'яўляецца, як правіла, правакацыяй успышак

захваральнасці), а правядзеннем належнай работы эксплуатацыйнымі службамі.

Вядома, што ў Беларусі вада бедная на фтор і ёд. І багатая на жалезістыя злучэнні. Аднак калі першае можна паправіць з дапамогай, напрыклад, іншых прадуктаў харчавання, узбагачаных гэтымі мікраэлементамі, то жалеза, хоць яно і бяспечнае, не дазваляе гаварыць пра якасць. Звыш 60 станцый абезжалезвання краіны поўнасцю асноўнай праблемы стану прыроднай вады на сёння не вырашаюць.

— У ваду могуць трапляць і солі цяжкіх металаў, і пестыцыды, і гербіцыды, рэшткі мінеральных угнаенняў. — кажа медыцынскі брэнд-дырэктар ЗП "Цэнтар Інтэрнацыянал" ТАА ў Беларусі Наталля Румо. — Зніжэнню якасці вады можа спрыяць і неякаясная труба, па якой тая дастаўляецца ў нашы кватэры. Што да хлору, то ён не толькі забівае хваравітыя мікробы, але і правакуе ўзнікненне пэўных таксічных рэчываў...

Існуе некалькі метадаў даачышчэння вады. Плюсы адстойвання і гатавання заключаюцца ў зніжэнні ўзроўню хлору ў вадзе да мінімуму або поўнага яго знікнення. Аднак ад соляў, цяжкіх металаў, мікраарганізмаў, бактэрыяў пазбавіцца такім чынам не ўдасца. Фільтрацыя дазваляе ачысціць ваду больш якасна. А найбольш эфектыўным з механізмаў фільтрацыі на сёння з'яўляецца спосаб ачысткі вады па мембраннай тэхналогіі або зваротнага осмасу, які забяспечвае практычна 100 працэнтаў ачысткі за кошт шматузроўневай фільтрацыі.

Што да бутляванай вады, то ўся яна адпавядае ў першую чаргу гігіенічным нормам. Праўда саступае па фізіялагічных, паколькі можа не ўтрымліваць належнай колькасці карысных рэчываў, таму яе нельга лічыць ідэальнай з пункту гледжання карысці. Набываючы бутляваную ваду, уважліва чытайце этыкетку — атрымаеце адказы на шэраг пытанняў. Што да агульных парадкаў, то спецыялісты раяць не забывацца на тэрміны ўжывання адкрытай бутэлькі — усяго 48 гадзін. Лепш за ўсё, вядома ж, выбіраць ваду ў шкляннай тары, паколькі шкло з'яўляецца хімічна нейтральным, не здольным «перадаваць» вадзе пэўныя рэчывы з упакоўкі.

Нельга захоўваць бутляваную ваду, напрыклад, на тым жа сонцы: награванне спрыяе размнажэнню мікраарганізмаў.

Вада не павінна быць цалкам стэрыльнай, адзначае ўрач-гігіеніст аддзялення камунальнай гігіены Рэспубліканскага цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Ірына Жаўняк. Гэта не патрэбна нашаму імунітэту. Спробы прыроднай вады, якая падаецца насельніцтву праз цэнтралізаванае водазабеспячэнне, сведчаць пра тое, што мікрабіялагічны і хімічны паказчыкі знаходзяцца ў межах нормы. Чаго не скажаш пра стан вады ў малых населеных пунктах, дзе ёсць праблема нават па мікрабіялагічных паказчыках, не гаворачы аб нітратах і г.д. Даволі значныя перавышэнні маюць месца ў 35 працэнтах калодзежаў. Вядома, што мікрабіялогію ў апошніх паляпшае рэгулярнае ачышчэнне. Аднак пакуль такая рэгулярнасць назіраецца хіба ў калодзежах грамадскага карыстання, якія знаходзяцца на абслугоўванні ЖКГ.

С.Барысенка